

Mattip om

Decimaltal 1

Du skal lære om:

Kan ikke

Kan næsten

Kan

Faglig læsning (om decimaltal)

Decimaltal og titalssystemet

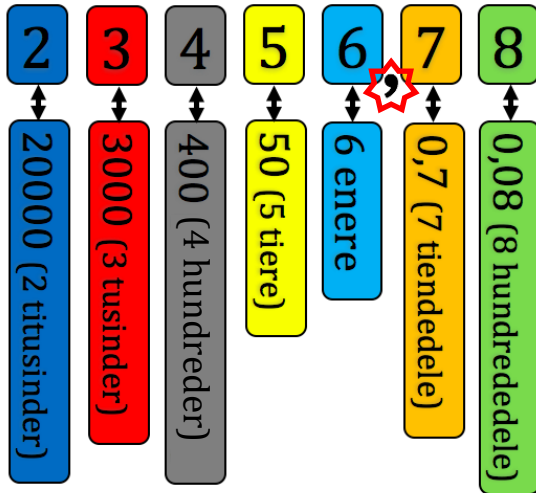
Decimaltal skrevet som en brøk

Tilhørende kopi:
Decimaltal 3, 4 og 5

Decimaltal 1

Ved du hvad et decimaltal er? Et decimaltal er et tal, der indeholder et komma! For at forstå hvad et decimaltal er, skal du forstå hvordan vores talsystem er opbygget:

Alt på venstre side af kommaet er altså de hele tal, fra 1 til uendelig mange. Alt på den højre side er dele eller decimaler, fra næsten en hel til uendeligt lidt...

Hver gang du har 10 enheder, f.eks. 10 tiendedele, ja så veksles de til 1 enhed af størrelsen til venstre og nulstilles.

10 hundrededele = 1 tiendedel
10 tiendedele = 1 ener
10 enere = 1 tier
10 tiere = 1 hundrede osv.

1 Tegn tallene til højre i dit hæfte. Tegn så stort at de kan farves:

- Farv tierene gule
- Hundrededele grønne
- Tusinderne røde
- Enerne blå
- Hundrede grå
- Tiendedele orange

398,92

78,6

6032,74

2 Svar på følgende spørgsmål i dit hæfte:

- Hvor mange tiere er der i 200?
- Hvor mange hundrededele er der i tallet 3?
- Hvor mange hundreder er der i 10.000?
- Hvor mange tiere er der i 2500?
- Hvor mange hundrededele er der i tallet 1,5?

3 Hvilket tal har?

- 6 på tiendedelens plads?
- 5 på hundredernes plads?
- 2 på tusindernes plads?
- 3 på enernes plads?
- 9 på tierenes plads?

A) 2302,85

B) 7543,91

D) 290,14

C) 132,65

4

Skriv tallet, der har:

- a) 1 hundrede, 3 enere, 7 tiere
- b) 2 hundrede, 3 enere, 5 tiendedele, 9 tiere.
- c) 1 tusinder, 7 tiere, 5 hundrededele.
- d) 6 hundrede, 3 tusinde, 4 tiere, 5 enere, 2 hundrededele, 7 tiendedele.

5

Se på tallet i cirklen. Hvilket tal står på:

- a) Enernes plads?
- b) Hundrederens plads?
- c) Hundrededelens plads?
- d) Tierenes plads?
- e) Tusinddelens plads?

793,561

Du har sikkert set decimaltal mange steder før. F.eks. på priser i et supermarked, på benzinstationen eller i din lokale kiosk. Decimaler er dele af et helt tal, derfor står de altid efter et helt tal (altså til højre):

Nogle gange er decimaltallet angivet som et punktum, andre gange som et komma og sidst men ikke mindst, som et hævet tal.

6

Skriv hvad der er decimal i tallet, og hvad der er hele?

- a) 3,7
- b) 4,3
- c) 5.9
- d) 7^{05}
- e) 9,13
- f) 33,99
- g) 499^{25}
- h) 124.65
- i) 2,356
- j) 4^{95}

7

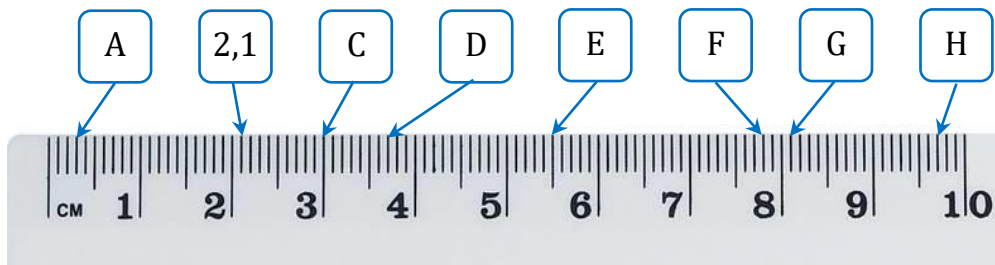
Skriv tal der opfylder følgende:

- a) Skriv et tal der har et 4-tal på hundrededelens plads og består af 3 cifre.
- b) Skriv et tal der har et 6-tal på enernes plads og et 7-tal på hundrededelens plads.
- c) Skriv et tal med 4 cifre, hvor tallet på tiendedelens plads er 8.
- d) Skriv et tal der består af 5 cifre, den ene er en decimal, de andre hele tal.
- e) Skriv tallet: firetusindesyvhundredefemoghalvfems og fem tiendedele.

Linealer viser hele tal (cm) samt decimaler (millimeter).

- 8 Hvilke decimaler repræsenterer de forskellige bogstaver? Skriv dem op i dit hæfte som vist til højre.

Opg. 8

- a) ...
- b) 2,1
- c) ...
- d) osv.

- 9 Lav et skema som det viste i dit hæfte. Fortsæt rækkerne så de passer med de eksisterende tal.

a)	2,2	2,3	2,4			2,7	
b)	3,05	3,06		3,08			3,11
c)		9,98	9,99				10,03
d)					7,01	7,02	

- 10 Lav 3 små tegninger fra din hverdag, der viser situationer, hvor du møder decimaler. Det kan fx være prisen på noget eller din højde i meter og cm.

- 11 Placér tallene efter størrelse med det mindste først.

- a) 4,76 7,8 3,98 5,9 2,56 0,98 10,1
- b) 109,2 3550,87 12,988 148,1 101,9
- c) 4,47 73,8 48 5,9 2,56 0,98 10,1
- d) 1209,2 30,827 12,988 1148,1
- e) 89,98 88,9 87,90 821 89,89

Decimaltal kan adderes (+) på samme måde, som to hele tal adderes (+). Ved at placere komma over komma gøres det let at overskue:

$$\begin{array}{r}
 2,6 + 7,5 = \begin{array}{r}
 ^1 \\
 2,6 \\
 + 7,5 \\
 \hline
 10,1
 \end{array}
 \end{array}$$

- 12 Skriv stykkerne op i hæftet og udregn facit.

- a) $2,6 + 3,7$
- b) $5,7 + 8,4$
- c) $3,5 + 3,7$
- d) $6,5 + 3,6$
- e) $8,9 + 2,9$
- f) $12,4 + 6,9$
- g) $15,6 + 2,7$

